

DEBATT 2 JUNI 2022

Bordlägg beslut om översiktsplan 2040 till efter valet

Ur ett demokratiskt perspektiv bör kommunfullmäktige vänta med att anta översiktsplanen till efter valet, skriver Naturskyddsföreningen i Motala i ett debattinlägg.

Motala Kommunfullmäktige ska den 7 juni 2022 ta ställning till Översiktsplan 2040. Detta är en viktig fråga om riktlinjer som kommer att gälla för kommande mandatperiod 2022 - 2026. Planen är inte juridiskt bindande men "har en viktig roll som **måldokument och vägvisare** mot en mer hållbar framtid" (citat Boverket). En översiktsplan ska, enligt Boverket, både vara strategisk och vägledande för beslut i plan- och lovärenden. Det vore som att lägga en våt filt över den lokala demokratin att anta ÖP-2040 före valet, då vi tappar möjligheterna till en diskussion om kommunens framtidsutveckling. Naturskyddsföreningen i Motala föreslår att Motala kommunfullmäktige bordlägger frågan om ny ÖP-2040 och tar upp denna efter kommande kommunalval.

För att översiktsplanen 2040 ska bidra till en hållbar framtid anser Naturskyddsföreningen i Motala att följande behöver förtydligas eller justeras:

- 1) brister i målluppfyllelse enligt de 17 globala målen i Agenda 2030. Det bör framgå hur kommunen ska bidra till dessa mål i en lokal kontext.
- 2) att föreslagen exploatering av jordbruksmark för bostadsbyggnation tas bort helt i anslutning till Motala tätort, eftersom det finns tillräckligt med rimliga alternativ.
- 3) förslaget att bygga en ny vägförbindelse mellan v 34 och v 50 (Kartorp och Bromma gård) ska tas bort. Förslaget är miljömässigt oacceptabelt och strider mot riksintresset för v 50 och mot Klimatpolitiska rådets rekommendation att den statliga myndigheten Trafikverket ska bidra till den klimatpolitiska handlingsplanen där myndigheten ska visa ett tydligt myndighetsansvar för resurseffektivitet. Mycket av trafiken ska ju mot Örebro och norrut och då är det mer klimateffektivt att leda trafiken fortsatt på Kolmetorpsvägen mot v 50 och göra förbättringar på denna sträcka.
- 4) översiktsplanens stora och negativa påverkan på klimatmålen bör åtgärdas genom minskning av föreslagna geografiskt utspridda s.k. LIS-områden (**områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge**). LIS bör utvecklas som ett bidrag till en

klimateffektiv landsbygd. I dessa tider då vi är mitt uppe i pågående, accelererande klimatkris, måste minskade och effektivare transportlösningar få företräde.

5) en strategi för hur t.ex. hemtjänstverksamheten och övrig omvårdnad bör tas fram för att stödja och effektivisera samhällslösningarna för landsbygdens behov.

6) förslag från kommunen att få Havs- och vattenmyndigheten (HAV) att peka ut Vättern som riksintresse för dricksvatten ska tas bort och i stället utökas nuvarande vattenskyddsområde till att gälla hela Vätterns tillrinningsområde.

7) stärk nuvarande riksintresse för Vättern med öar och stränder för turismen och det rörliga friluftslivet och peka dessutom ut herrgårdslandskapet från Bromma gård till Lemunda utökat med landskapsstråket Övralid till Medevi och kommungränsen. Hela området mellan Vättern och v 50, där även riksintresset för Djurkällaplatån ingår, bör omfattas av riksintresset.

8) att landskapsstråket norr om Boren upp mot gamla riksväg 34 pekas ut som riksintresse för Norra Borensbygden och att exploatering endast får ske restriktivt. Landskapet breder här ut sig utmed förkastningslinjen från Lindenäs mot Slätbaken och karaktäriseras av ett småskaligt kulturlandskap i ett naturområde med en livsmiljö som gynnar många hotade arter. Eklandskap med åkrar och betesmarker mellan gårdar och lövskogspartier dominerar området. Området har höga naturvärden och är en av vårt läns äldsta odlingsbygder, viktigt för kulturminnesvården. I byn Brånshult bildades Sveriges första "egna hem" för landsbygden med cirka 10 egna hem.

9) se till att de delar av pågående inventering och arbete med kulturmiljöprogrammet presenteras i digital form och läggs upp som kunskapsunderlag i ÖP-2040. Det är högst anmärkningsvärt att det material som redan finns som inventerings- och värderingsunderlag inte funnits tillgängligt i samråden. I Länsstyrelsens yttrande framgår följande: "Planers exploatering i utpekade områden kan komma att påverka kulturhistoriska värden. Komplettera med mer utvecklad redogörelse för hur samtliga berörda riksintressen för kulturmiljövården kan komma att påverkas av planens genomförande. Även åtgärder utanför ett riksintresseområde kan påverka och påtagligt skada ett riksintresse.

10) Lägg även fokus på målen 16 och 17 i Agenda 2030 så vi tillsammans skapar ett engagerat civilsamhälle.